

EG-ZUIVELHULP AAN INDIA

SITUATIESCHETS

Gerard Oonk laat aan de hand van dia's zien hoe zowel de traditionele als de groeiende moderne landbouwsector in India eruit ziet.

Hij gaat daarbij in op doelen, werkwijze en gevolgen van Operation Flood, het zuivelhulpprogramma van de EG voor India. Het programma zou vooral ten goede komen aan de bescheiden koöperatieve zuivelindustrie in India en daarnaast zou het ook de allerarmste Indiërs in de steden bereiken.

De realiteit is anders: de meeste kleine boeren en vooral boerinnen hebben geen profijt van de hulp en de melk bereikt alleen de armsten als ze gesubsidiëerd wordt. Het programma is bovendien zeer kapitaalsintensief; fabrieken, terreinen en tankers voor opslag en transport zijn dermate duur dat er voor uitbreiding van de koöperaties en de verbetering van de positie van de boerin nauwelijks geld over is.

Ondanks dat Operation Flood ook positieve kanten heeft (de zuivel wordt niet zonder meer gedumpt en enkele kleine boeren profiteren er wel van) vindt de Landelijke India Werkgroep dat de zuivelhulp van de EG binnen een tot twee jaar afgebouwd moet zijn. Zij geeft daarvoor de volgende redenen: de zuivelhulp drukt de prijs van de Indiase melk; de zuivelhulp maakt India afhankelijk van EG-financiën en India kan volledig zelfvoorzienend zijn door in alle streken betere prijzen aan de boeren te betalen. Diverse rapporten en evaluaties van andere actiegroepen en van de EG ondersteunen deze kritiek. De EG heeft over de voorwaarden voor voortzetting van het programma gediscussieerd. Deze voorwaarden betreffen de concurrentie van Operation Flood met de inheemse melk en het fokken van de zogenaamde "kruiskoeien". Recentelijk heeft ook de Tweede Kamer met minister Bukman gepraat en daarbij als voorwaarde gesteld dat ook de kleinste melkproducenten en met name boerinnen van een eventueel doorgaan van het programma moeten kunnen profiteren.

REAKTIES VAN HET FORUM EN DE ZAAL

M. de Heer (Landbouwschap) wordt gevraagd waarom het Landbouwschap zoveel waardering heeft voor Operation Flood. Het Landbouwschap vindt het belangrijk dat de op-

brengsten van de verkoop van de zuivelhulp niet naar de Indiase staat vloeien maar naar de producentenkoöperaties en naar voorzieningen die deze koöperaties versterken.

Tegenstanders waren tot nu toe vooral multinationals als bijvoorbeeld Nestlé, en groepen in India die wél wilden dat de opbrengsten bij de staat terecht kwamen. Immers de staat kan dan de melkprijs subsidiëren zodat de armere consumenten uit de stad ook kunnen profiteren van Operation Flood. Deze doelstelling van goedkope melk voor de consumenten in de steden wordt met Operation Flood echter niet bereikt. De koöperaties behartigen de belangen van de boeren en dat zijn niet de armsten. P. de Rijk (Ministerie) zegt desgevraagd dat het moeilijk te zeggen is of de doelstellingen van Operation Flood bereikt zijn. Er zijn veel rapporten geschreven. Daarin worden de doelstellingen echter steeds anders gezien. Het doel van "melkvoorziening voor de armsten" kan hij niet terug vinden in officiële papieren. Wel het stimuleren van koöperaties, de opzet van een zuivelindustrie, de afzet en verwerking. Daarnaast zijn er specifieke projecten over veevoer en kruising van westers vee met Indiaas vee. Ook daaruit zijn moeilijk conclusies te trekken. Het Ministerie van Landbouw en Visserij is daarom zeer voorzichtig in haar mening over Operation Flood. De zuivelhulp kan doorgaan mits aangepast met de kritiek die uit de discussie gekomen is.

F. Rijnbout (Novib) zegt dat er niet alleen kritiek op Operation Flood binnen Europa is, maar ook in India zelf. Echter Indiase organisaties die tegen zuivelhulp zijn, worden door de Indiase regering onder druk gezet wanneer zij dit kenbaar willen maken. Zo is een bezoek van zo'n organisatie aan de Novib door autoriteiten in India verhinderd.

E. Woltjer (PvdA) vindt dat de EG bij de beslissing over de voortgang van Operation Flood het standpunt van de Indiase regering zwaar moet laten wegen.

F. Rijnbout vindt dat de EG niet alleen naar de Indiase regering moet luisteren, maar ook naar de kleine groepen aan de basis, zoals partnerorganisaties van de Novib.

